

Spis treści

Rozdział pierwszy

Ustrój polityczny państwa — pojęcie i istota	9
1. Pojęcie ustroju politycznego	10
2. Ewolucja ustroju politycznego Polski	13

Rozdział drugi

Konstytucyjne podstawy ustroju politycznego Polski	26	✓
1. Podstawowe wiadomości o konstytucji	26	
2. Szczególna treść konstytucji	30	
3. Szczególna forma konstytucji	32	
4. Szczególna moc konstytucji	37	
5. Hierarchia norm konstytucyjnych	39	
6. Funkcje konstytucji	40	

Rozdział trzeci

Przygotowanie i uchwalenie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej	42
1. Społeczno-polityczne przesłanki zmian ustrojowych	42
2. Prace nad przygotowaniem nowej konstytucji w latach 1989–1991	45
3. Prace konstytucyjne w latach 1991–1993	47
4. Prace konstytucyjne prowadzone w latach 1993–1997	49
5. Systematyka Konstytucji RP	51
6. Ogólna charakterystyka Konstytucji RP	54

Rozdział czwarty

Zasady ustroju politycznego Rzeczypospolitej Polskiej w świetle Konstytucji z 2 kwietnia 1997 r.	57	✓
--	-----------	---

Rozdział piąty

Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela	82	✓
1. Wprowadzenie	82	
2. Podstawowe pojęcia	84	

3. Zasady określające stosunki państwo a jednostka	89
4. Ogólna charakterystyka wolności i praw jednostki w świetle Konstytucji z 1997 r.	90
5. Systematyka wolności i praw jednostki na gruncie Konstytucji	92
1) Zasady ogólne	92
2) Wolności i prawa osobiste	94
3) Wolności i prawa polityczne	95
4) Wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne	95
5) Środki ochrony wolności i praw jednostki	97
6) Podstawowe obowiązki jednostki	97
Rozdział szósty	
✓ Konstytucyjne podstawy systemu źródeł prawa	99
1. Uwagi ogólne	99
2. Konstytucja	103
3. Ustawa konstytucyjna	105
4. Ustawy	105
5. Problem dekretowania	107
6. Umowy międzynarodowe	108
7. Podstawowe akty prawne	110
Rozdział siódmy	
System organów państwowych	112
1. Podstawowe pojęcia	112
2. Czynniki decydujące o kształcie systemu organów	115
3. Organy ustawodawcze	119
4. Organy wykonawcze	120
5. Sądy i trybunały	121
6. Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	122
Rozdział ósmy	
Zasady prawa wyborczego	124
1. Uwagi wstępne	124
2. Prawo wyborcze i jego funkcje	126
3. Konstytucyjne zasady prawa wyborczego w Polsce	127
a) zasada powszechności	128
b) zasada równości	130
c) zasada bezpośredniości	131
d) zasada tajności głosowania	133
e) zasady dotyczące rozdziału mandatów	134
4. Ważność wyborów	136
5. Wygaśnięcie i obsadzenie mandatu w trakcie kadencji	137
Rozdział dziewiąty	
✓ Sejm i Senat	139
1. Struktura władzy ustawodawczej	139
2. Pozycja prawno-ustrojowa Sejmu i Senatu	141
3. Status prawny posła i senatora	144
4. Organy wewnętrzne Sejmu i Senatu	148

5. Tryb funkcjonowania Sejmu i Senatu	150	
6. Kompetencje	152	
a) funkcja ustawodawcza	152	
b) funkcja kontrolna	157	
c) kompetencje kreacyjne	164	
7. Zgromadzenie Narodowe	165	
Rozdział dziesiąty		
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	167	✓
1. Uwagi ogólne	167	
2. Ustrojowa pozycja Prezydenta RP w nowej Konstytucji	168	
3. Tryb wyboru Prezydenta i warunki wygaśnięcia mandatu	170	
4. Zasady odpowiedzialności Prezydenta	173	
5. Kompetencje Prezydenta	174	
a) kompetencje jako głowy państwa	175	
b) kompetencje w stosunku do Sejmu i Senatu	176	
c) kompetencje w stosunku do Rady Ministrów	178	
d) kompetencje wobec władzy sądowniczej	181	
e) inne kompetencje Prezydenta	182	
6. Akty prawne Prezydenta	183	
Rozdział jedenasty		
Rada Ministrów i administracja rządowa	185	✓
1. Uwagi ogólne	185	
2. Rola ustrojowa Rady Ministrów	187	
3. Skład Rady Ministrów	188	
4. Tryb powoływania Rady Ministrów	189	
a) rola Prezydenta i Sejmu	189	
b) rola Prezesa Rady Ministrów w tworzeniu rządu	192	
5. Zmiany w składzie Rady Ministrów	193	
6. Problem odpowiedzialności Rady Ministrów	194	
a) odpowiedzialność polityczna Rady Ministrów	195	
b) odpowiedzialność konstytucyjna członków Rady Ministrów	196	
7. Kompetencje Rady Ministrów	197	
a) wykonywanie ustaw	197	
b) stanowienie prawa	197	
c) składanie sprawozdań	198	
d) funkcja kierowniczo-koordynacyjna	199	
e) nadzór nad samorządem terytorialnym	200	
8. Tryb funkcjonowania Rady Ministrów	200	
9. Prezes Rady Ministrów	201	
10. Charakter prawny ministrów	203	
Rozdział dwunasty		
Samorząd terytorialny	205	
1. Istota samorządu terytorialnego	205	
2. Zadania samorządu terytorialnego w systemie władzy	206	
3. Struktura samorządu terytorialnego	208	
4. Gmina i jej kompetencje	209	

5. Organy stanowiące i wykonawcze samorządu	211
6. Prawo miejscowe	211
7. Sejmik samorządowy	212
8. Nadzór nad działalnością samorządu	212
Rozdział trzynasty	
Sądy i trybunały	214
1. Władza sądownicza	214
2. Organy wymiaru sprawiedliwości	215
a) Sąd Najwyższy	216
b) sądy powszechne	217
c) sądy administracyjne	218
d) sądy wojskowe	219
3. Konstytucyjne zasady organizacji i działania sądów	220
a) zasada niezawisłości	220
b) zasada instancyjności	222
c) zasada udziału obywateli w działalności sądów	222
d) zasada jednolitości sądów	223
e) prawo do sądu	223
f) zasada jawności	224
g) zasada prawa do obrony	224
h) zasada domniemania niewinności	225
i) zasada <i>nullum crimen sine lege</i>	225
4. Krajowa Rada Sądownictwa	225
5. Trybunał Konstytucyjny	226
a) rola ustrojowa Trybunału Konstytucyjnego	227
b) zakres kompetencji Trybunału Konstytucyjnego	228
c) tryb postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym	230
d) orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego	231
6. Trybunał Stanu	232
a) istota i zakres odpowiedzialności konstytucyjnej	232
b) prawne podstawy istnienia i organizacja Trybunału Stanu	235
c) tryb postępowania w zakresie odpowiedzialności konstytucyjnej	235
Rozdział czternasty	
Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	237
1. Najwyższa Izba Kontroli	237
a) pojęcie kontroli państwowej i jej ewolucja w Polsce	237
b) ustroj i organizacja Najwyższej Izby Kontroli	241
c) zakres i procedura działań kontrolnych	241
2. Rzecznik Praw Obywatelskich	243
a) geneza Rzecznika Praw Obywatelskich	243
b) pozycja ustrojowa Rzecznika Praw Obywatelskich	244
c) zakres i tryb działania Rzecznika	245
3. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	247
a) pozycja ustrojowa Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	247
b) kompetencje i tryb funkcjonowania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	249
Zamiast zakończenia	251